

Мэзаем и 23-р – Хэгъэгум иухъумакъо и Маф

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсм
гээтхапэм
къыщегъэжъагъэу къыдэклэ

№ 32 (21286)

2017-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
МЭЗАЕМ и 22-рэ

къыхэтутыгъэхэр ыкчи
нэмэгдэхэр
тисайт ижүүлөтэштэх
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъезет

Зикандидатурэ къагъэлъэгъуагъэхэм адырагъэштагъ

АР-м и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэ игуадзэ —
агарнэ политикэмкэ, мыльку
ыкчи чыгу зэфыштыкъехэмкэ

хъагъ, адрэ къэнагъэхэр къы-
зэтырагъэуцагъэх. Мыщ фэдэ
зэфэхьысыжхэм ежь ышыхъэ-
кэ зэрамыгъэрэзэрэр, мы льэ-
ныкъомкэ ювшэнэир нахь зэ-
рагъэлъэшыщтыр ашь къыхи-
гъэшгъэх. Адыгейим игъогухэм
хъугъэ-шлэгъэ 506-рэ къате-
хъухъагъ, ахэм нэбгыри 119-
рэ ахкодагъ, нэбгыре 595-
мэ шъобжхэр атешагъэх хъу-
гъэ. Мы пчагъэхэм уагъэрэ-
зэнэ зэрэшмытыр, шъэдэ-
кыжъэу ахырэр къагурыозэ
щыкагъэхэм, гумэкыгъохэм

Адыгэ Республикаам и Къэралыгъо Совет — Хасэм
ия VIII-рэ зэхэсигъо түгъусэ щыагъэр зэрашагъ
ашь и Тхъаматэ Владимир Нарожнэмрэ игуадзэу
Іашэ Мухъамэдрэ. Йофтхъабзэм хэлэжъагъ Адыгэ
Республикаам и Лышъхъэ ишшэрилхъэр пэлээ
гъэнэфагъэкъэ зыгъэцакъэрэ Къумпыл Мурат.

АР-м и Парламент идепута-
тынхэмкэ Къэрэшэ Андзаурре
Сапый Вячеславэр яполномо-
нихээр ишлэлээр ыпэу зэрээз-
пуугъэхэм илофыгъо депутат-
хэр хэлтэлгэш ыкчи ашь дыра-
гъештагъ. Мыекъопэ районым
ихыхуум участкэу N 1-м изэ-
гэшүүжүү судья Іенатэлэгъэ-
хэгъэнхэмкэ къагъэлъэгъэ
Виктор Полиним икандидату-
ре къээрэуцэхэм дыра-
гъештагъ.

АР-м и Премьер-министрэ
игодзэ Іенатэлэ Сапый Вяче-

слав, джащ фэдэу Адыгейим
юофшэнхэмкэ ыкчи социаль-
нэ хэхъоныгъэмкэ иминист-
рэу Мырзэ Джалбэцэгъэхъ-
гъэнхэмкэ АР-м и Лышъхъэ
ишшэрилхъэр пэлээ гъэн-
эфагъэкъэ зыгъэцакъэрэм къа-
хильхъагъэхэм депутатхэр къе-
зэгъигъэх. Пэшитур ялэнатэ-
хэм зэрауухъагъэхэм фэгъэ-
хыгъэ унашьом Къумпыл Мурат
къэтхэжъигъ.

— Республикаам иэкономи-
ке хэхъоныгъэхэр ышигъинхэм,
цыифхэм ящылэх-псэукъэ на-

хъышу шыгъэним Дж. Мыр-
зэмрэ В. Сапыйимрэ ялахъышу
зэрэхашылахъаштим сицыхъэ
тель. Мырхэр зисэнхъяа хэ-
шыкъышо фызилахъ, опыта-
шко зылэхъэлхэ цыфх. Нэ-
мыкъл Іенатэхэм аудгъэхъэхэ-
рэ пащхэри къыхэтхыхэхъ ху-
мэ, ахэм ягъэхъагъэхэр, лъэ-
ньюкоу зыфгъэзагъэхэм ялты-
гъэу юф зэрашлэн алъэкъи-
щтыр къыдэлэлтихъ, тапэкли
ареуштэу щытышт, — къыуагъ
Къумпыл Мурат.

Ялэнатэхэм альхэгъэхэ па-
шхэхэр нэужум къэгүшыягъэх,
АР-м и Лышъхъэ ишшэрилхъэр
зыгъэцакъэрэм цыхъэу
къафишыгъэр къагъэштыкъэ-
жынхэм, республикэм хэхъо-
ногъэхэр ышигъинхэм, цыифхэм
шуагъэ къафаахынхэм яшьип-
къэу зэрэпилыгъэхэр къыуагъ.

комитетым итхаматэ хэдзы-
гъэним иофигъу зэхэсигъом
къыщаалтагъ. Гүшүэл зыштэхъэ
лашэ Мухъамэд мы Іенатэлэ
югъэхъэгъэнхэмкэ зикандидату-
ре къагъэлъэгъэхэр депутатэу Шъао Аскэр ары. Шъэф
шыкъэм тетэу депутатхэм ама-
къэ атый ыкчи зэл пломи хъу-
нэу ашь дырагъэштагъ.

АР-м хэгъэгүү клоц юфхэмкэ
и Министерствэ 2016-рэ ильэ-
сийм юфэу ышыагъэм изэфэ-
хьысыжхэм депутатхэр ащи-
гъэзэгээхээ министрэм ишшэ-
рилхъэр зыгъэцакъэрэ Бран-
тээ Мурадинэ. Ашь къызэри-
шыагъэмкэ, блэкигъэ ильэсийм
республикэм бзэджэшлэгъэ
4639-рэ щызэрхъагъ. Уголов-
нэ юф 3884-м щыщэу зэх-
афын алъэкъигъэр 886-рэ, хын-
кумым юф 824-рэ Іэклагъэ-

ядэгээзэжын ыуж зэртишт-
хэр пашэм къыуагъ. Пшээриль
шъхыалэу зыфагъэуцужхэрэм
ащишгэх бзэджэшлэгъэхэм якы-
хэгъэшын ыкчи ахэр къэм-
хъунхэм пашорыгъэшьею юф
дэшлэгъэнэир, общественнэ рэ-
хьатыгъэр къэххумэгъэнэир,
экстремизмэм ыкчи террориз-
мэм апэшүеукогъэнэир.

Къумпыл Мурат министерст-
вэм блэкигъэ ильэсийм юфэу
ышыагъэм осэшу фишыгъ, аш-
къэ ильэс пчагъэм къыклоц
министэрэ щытыгъэ Александр
Речицкэм фэрээзагъ.

— Тицыифхэм ярэхъатныгъэ,
ящынэгъончагъэ къэххумэ-
гъэнэир пшээриль шъхыал. Ашь
къыхээкъыкэ народнэ дружи-
нхэм язэхэшэн мэхъанэшхо

(Икъеху я 2-рэ н. ит).

Адыгэ Республикаам щыпсэухъэу, Урысыем и Уэшыгъэ Къуачлэхэм ядзэклолхэу ыкчи яветеранхъэу лъйтэнэгъэ зыфэтшылхэрэр!

Тихэгъэгу итарихъ щысабэ къыхэфэ Урысыем
изэолхэмрэ иофицерхэмрэ ялъэнэйкъо гулсэ къа-
хильхъумэн пае лыхъужынгъэу ыкчи блэнагъэу
зэрахъагъэхэм фэгъэхыгъэу. Титекононгъэхэм, дээ
пэшэ цэрийхэхэр тарэгушо, сида пломэ ахэм
ялъэнэсэнгъэхэр ятеубыгъэхэр ялъыгъэу дунэе
хэгъэгушоу зэрэштыр Урысыем мызэу, мытлоу
къыгъэштыкъэжьигъ.

Хэгъэгум исувренитетрэ ильэпкъ федэхэмрэ

къэзыхъумэгъэ пстэуми лъйтэнэгъэ ин зэрафэт-
шырэм ишыхъяа ильэсипши пчагъэ хуугъэ мы
мэфэкъыр зыхэдгъэунэфыкъырэр.

Ятэхэмрэ ятэжхэмрэ ялоф фэшьылхъэхэу къэр-
алыгъом икъэхъумэн къыткэхъухъэхэрэр зэрэ-
фэлжэхъэштхэм, тичыгу гулсэ нахь дахэ, тицыифхэм
ящылэх- нахьшу хууным ахэр ренэу ыуж зэри-
тиштхэм тицыхъэ пытэ тель.

Тицыилэгъу лъаплэхэр, тиветеранхэр, тыгу къыд-

деэу зэкэми тышьуфэлъаю псауныгъэ пытэ шуу-
лэнэу, мамыр ошьогур шуашхъагъ итынэу, ти
Хэгъэгушо джыри нахь зэтэгээсихъагъэ хууным
епхыгъэ гъэхъэгъакъэхэр шуушынхэу!

Адыгэ Республикаам и Лышъхъэ
ишшэрилхъэр пэлээ гъэнэфагъэкъэ
зыгъэцакъэрэ Къумпыл Мурат

Адыгэ Республикаам и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

ІЭХЭХҮРАЕР

Къалэм, шъолъырым, хэгъэгум якъэбзагъ

2017-р — Урыссыем экологием и Ильэсэу щагъэнэфагъ. Ашт ельтыгъэу, субъектхэми, къалэхэми, нэмыхк I псэүпI э чыншэхэми къытэшшээлэгэе чынопсым икъэбзэнэгъэ къэухуумэгъэнымкI юфыбэу ашшэн зэшшуахын фаемкI э шшэрыльхэр зыфашийжыгъэх, планхэр зэхагъяауагъэх. Къэнэжырэр зэрифэшшуашэм тетэу а юфыгъохэр зэхшээлэгъэнхэр ары.

Тыгу къэдгъэкыжын 2013-рэ ильэсир тыкъэзыуцуухъэрэ дунаим ыкыи аш ичыюопс бай- ныгъэхэм якъэухумэн зэрэ- фэгъэхыгъагъэр. Ильэситу аш тешлагъэу юфыгъуабэу къэуцу- хэрэм ягхыгъэу джыри экологи- ем и Ильэс къыхагъэщи. Мыщ фэдэ къэралыгъо унэшьо ин- хэм ильэс пэлтэ я ыкыи ахэм сыйдигьи унаа атетыныр ишы- клагь. Сыда пюмэ мыщ фэдэ юфыгъо инхэмкэ юфтыхабзэ- хэр щылэкіэ-псэукэ льапсэр нахьышу шыгъэнэм, тыкъэзы- уцуухъэрэ дунаишхом ишыгэ тэ- пльэ изытет къеухумэгъэнэм, къызатегъэнэгъэнэм, фэсакын- гъэнэм фэлажьэх. Жъэу къат- щэрэм, псэу тызаашорэм, гъо- мылапхъэхэм ядэгүгъэ шапхъэ цыфым ипсаунгъэкэ анахьэу мэхъянэшхо я. Ар къыдалыт- тээ, АР-м и Лъэпкэ тхыль- еджаплэ илофышэхэм къалэм икъэбзэнэгъэ къеухумэгъэ- нымкэ, цыфхэм къяшлэкыгъэ дунаир гулэтигэу щытыннымкэ юфыгъуабэу къеуцуухэрэ зы- щызэхахыгъэрэ зэлуклэгъухэр, зэхахъэхэр, зэхэгүшлэгъу си- хъатхэр щызэхашэх. Тхыль- еджаплэм «Зеленая гостиная» зыфиорэр ильэси 5 мэхъу зы- щызэхэшгъэр, аш илофышэн министерствэ, къулыкъу зэфэ- шхъяфхэм ялтыклохэр, къалэм

иапшъэрэ ыкIы сэнхьат зэгье-
гъотынIэхэм ашеджэхэрэ, кIэ-
лэеягдэхэр чанэу хэлажьэх.
Мэзаем и 15-м, 2017-рэ
ильзэсийн Лъэпкь тхыльеджа-
пIэм Iэнэ хъурае «Чистый
город, чистый регион, чис-
**тая страна» ыIоу Ѣызэхаш-
гъагь. КIещаклоу аш иIагъэх
техническэ ыкIы экономиче-
скэ литературэмкIэ отдельм-
рэ массовэ секторынрэ. Эко-
логилем изыткIэ шыыпкъагьэ
зыхэль къэбархэр цыифхэм алэ-
кIэгъэхъэгъэнхэр ыкIы эколо-
гическэ IошшIеныр гъэльэшы-
гъэныр, ныбжыкIэхэм эколо-
гиемкIэ зэрифэшшуашэу гъэсэ-
ныгъэ ыкIы пIуныгъэ ягъэгъо-
тыгъэныр ары мурад шъхьалэу
зыфагъэуцужьырэ.**

Зигъо Йоғытъомкіе Іәнә хураем хәләжыагъях отраслә зәфшъхъафхәмкіе специалист-уштаклохәр, АР-м тықъезы-уцухъэрә дунаир къәүхъумә-гъәнымкіе ыкін чыңопс бай-ныгъәхәмкіе и Гәэлорышаплә ипащә игуадзә Ешкъо Ас-льян, АР-м туризмәмкіе ыкін курортхәмкіе и Комитет иот-дел ипащә Уджыхъ Джамбу-лат, муниципальнә гъәпсыкіе зилә «Къаләу Мыеқуапә» иад-министрации ЖКХ-мкіе ыкін къаләм иғъедәхән-зэтегъәпсы-хъанкіе Гәэлорышапләм иотдел

ипашэй Светлана Левченкэр, Мыекъопэ къералыгъо технологическэ университетым ландшафт архитектурэмкіэ ыкчи мэз йофымкіэ икафедрэ идоцентэу, мэкумэц шлэнгъехэмкіэ кандидатэу Н. Трушевар, МКЬТУ-м экологиемкіэ икафедрэ идоцентэу А. Шъаджэр, мыхэм анэмыхъэри.

иофтшэн ыублагъ. АР-м тыкъэ зыуцухъэрэ дунаир къэухъумэ гъэнымкэ ыкчи чыюопс бай ныгъэхэмкэ и Гъэлорышапыз ипащэ игуадзэу Ешэкъо Аслъан зигъо йофыгъомкэ гущыз игъэкъотыгъэ къышыгъ. Адыгэ ир шьолтыр шхъантлэу, анахъ ухъумэгъэ чыпилэ къабзэу зэрэшчтэй, ипроцент 15 Кавказ биосфернэ заповедникым къушхъэхэм, мээхэм, псыхъохэм зэраубытырэм анаэ тырагигъэдзагъ. Ау ащ емыллытыгъэу, щылеккэ-псэуклэм ыкчи ежь цыфхэм къапыкырэхэкъым, пыдзэфэ пытэхэм ядэшын ахэм йофыбэу апылтым къащыуцугъ. Унэ зэтетхэм адэжь ащағъеуцугъэ хэкитэ

күпші бакхэм зәкін зәхельдеу зэрэртакырөмекілдікі шапхъе фәшыгъенім, пхъэр, апчыр, пластикэр, гүччырыкіл рутукығызхөр — телевизорыжъхэр, батаса, рейкәхэр, къенәжьыгъезмомылапхъехэр зәфэшхъафу аңызызәхәшыптыкыгъенім ишүағъе къеклоненү ылбытағъ. Къаламкіл анах пыздзәфабақызыыпкылхэрер рухъэр зыгъафедәхэрэ псеолъешліхэр арәу зәрещытыр къыхигъиәштыгъ. Ахемыныштыкіләрәм рухъеупсаға фери, рухъеуичіләнхәри щыраттакъу. Ау аш фәдә ләжъепіләзыттүшү тикъалә дәтыйм зәразылағъехэр, язекlyakі зәраза фамыдәштүр, ыужыкіл аш фәдә къизахафекіл, тазырышо зәрарагъетыштыр aralyaғъ. Чынышыпсым изыттеп къеүхұмәгъенімкіл мы ильессыкіләм проектиләхэр зәрәзәхагъеуцагъе

хэм, ахэм ялтытыгэй юфэү ашгэштэйм къащууцугъ. Ау сыйд фэдиз пыагъэми, пышагъэми, уальыглыагъэми, анах мэжьянэ зиэү ылтыгыгъэр цыфхэм экологиемкэ якултурэ къэлэгъэнэр ары.

Мы гупшицс джыри нахъ къызызъуахъэ чыюпсым икъе-бзэнъыгъэ зэшчизыгъэкъор эль-нукъуабэм къатегущылгъэхэм ашыц Светлана Левченкэр. «Зышчамыушоирэм зэрэшы-къабзэр» ашт къигъетхъыгъ, хэкли-идзыгъ чыпэхэмкэ къалэр къызэрэухъурэигъэр, ахэр изыт-тэкъухэрэг зэтебутигъуау зэрэшчихэр, пшъэдэкчыжь мы зэкчэмкэ къэлэ администра-цием ехъымы, хэкчыр чыгуу унаем щитэкъугъэ зыхъукчэ, а чыгур зыем ашкчэ мыса-гъэр зэрэфакторэр къытота-гъэх. МКъТУ-м истудентхэр къа-лэм икъе бзэнъыгъэкчэ анахъ чанхъэу, сыйд федэрэ тофыгъуу хэлажжэхъэу зэрэхъугъэхэр аш къыхигъэшчигъ. Ау шэмбэт шы-хъаф закъохэмкэ волонтер тофшлэнэмкэ экологиер къэ-бгъэтгүнэнэу зэрэшчимытыр, шлонбэу щылекчэ-псэукчэм къы-зыдихъырэр гъэкчодыгъэнэм в аш федэ къыхъэу гъэпсыгъэ-нэм ахъщэшко зэрэпэхъэрэр къытагъ.

Къалэу Мыекуапэ итепльэштуашкэл анах мэхьанэ зиэхэм къэкырэ лъэпкъхэр зерашцищхэм къацыуцугъэхэри къахэкыигь. Мы лъэныкъомкэ къеплон хъумэ, къэгъэгэе лъэпкъыкыи чытыгыкэ цыкъухэр тикъалэ бэу мы аужыре ильэси 2 — 3-м зэрэшагъэтысыгъэхэм тихи нахь къабзэ зэрашыщтымкэ, тигуи нахь зызэррагъяэтиштымкэ гүгъаплэ щыил. Иэнэ хъураем хэлажьэрэ пэпчь экологиемкэзы упчэл гъэнэфагъэ къызизлихуяа, ашкыл пышэмэ хъуштыр къигъэтхъэу къэгущылаг. Хэти ежь елтыгыгъэр, къытефэрэр ышлэу, тыхъэзыуцухъэрэ дунаим ыкыи ашч ичыюопс бай изэрар римыгъэккэу, къэбзэныгъэ шапхъэхэр гъэлтэшыгъэнхэм тоф дишлэмэ, мы ильэссыр — **2017-р — экологием и Ильэс**, цыифхэмкэл ютэжьылпэу хъун зэрилтэекыщтыр специалистхам, къагъатухыгь.

листвхэм клагъэтхыгь.
«Ioш мыублэ блэ хэс» alo,
бэрэ плоным нахьи зэ упэ-
уцоу пшlэмэ, пшлагъэм уигъе-
гушолжбышт

Гүштөжбышт.
Іэнэ хураем къышашыгъе
гүштіәхэр ыккі къиотықын-
хэр зы тхыль цыкly ашын
унашьо ял.

МАМЫРЫКЪО

Нуриет.

Пурист.

Къэхъурэр нахъыб

ЗАГС-м икъутамэу Адыгэ-къалэ дэтэм ипащэу Цопсын Бэлэрэ иофишээчоу Цуякъо Маринэрэ тызэрэшгээзьозагъэмкэ, 2016-рэ ильэсэм сабыу къэхъугъэу атхыгъэр 270-рэ. Зидунае зыхъожьгээр нэбгыри 174-рэ. Къэхъугъээр сабыи 100 фэдизкэ нахъыб. Нэмэйк чыпэхэм къащихъу-гъэхэр джыри ащ къыхъонхэхэе ылъекъышт датхэжынхэе къызахъыхъэхэе.

Сабыу къэхъугъэхэм ашы-щэу 140-р шъеожъыях, 129-р

шъеожъыях. Гъерекло унагъо зэдашэнэу зызэгозытхагъэр 91-рэ. Үпэрэ ильэсэм — 117-рэ. Зэгоклыжыгъэхэр 58-рэ.

Мы ильэсэм иапэрэ мазэ къалэм къыщихъугъэ сабыир мэфэкло шыклем тетэу ЗАГС-м иотдел щатхыгъ. Ар ящэнэрэ льфыгъэу Цыкыу зэшхъэгъу-сэхэу Дианэрэ Аслъанэр къа-фэхъугъэ Алан ары.

Апэ мыгъэ къалэм къыщихъэзэрэшгэхэу щызэгутхагъэхэр Хъодэ Русльянэр Венера Раджабовамрэ.

Адыгэимкэ тыда узщыпсэункэ анахь дэгъур?

2016-рэ ильэсэм цыфхэм яфэло-фашэхэр афэгъэцэкэгъэнхэмкэ республикэм имуниципалитетхэм яофишагъэхэм къэхуху афэхъугъэхэр зэфахы-съжыгъэх. Ильэсэм къыклоц къалэхэм, районхэм ашыпсэ-ухэрэм зауягъакъэхэзэ, яупчыхэзэ технологи шапхъэхэм яльытыгъэу, ащ къыдилытэ-ре яофишгүи 6-мэ яджэуапхэр зэрагъэшгэг — транспортим ылъэнхыкъокэ цыфхэм яшто-игъоныгъэхэр зэрагъэцакъэхэрэр, автомобиль гъогухэм язытэйт зыфэдэр, фабэр, псыр, электроэнергии, газыр къаззараэклатахъэхэрэм зэригъэрэзэхэрэр.

Мониторингэу зэхажагъэм икъэххэр зызэфахысъжхэм, транспортим ылъэнхыкъокэ цыфхэм яштоигъоныгъэхэр анахь дэгъоу зыщаагъэцакъэ-къычэхэр — балли 100

Спортымкэ хэхъоныгъэшүхэр ашых

Ныбжыкыкэхэм яофишагъохэмкэ, физкультурэмрэ спортым-рэкэ къэлэ комитетым итхаматэу Хъакгэгъогъу Казбек кызызэрэтиотагъэмкэ, къэлэцыкыу 600-м ехъу ДЮСШ-м исекцихэм защагъасэ.

— Джырэ нэс тимылагъэу Хъатэгъу Налбый къэцакло фэхъу теннис ешланлэ бэмышшэу кызызэлутхыгъ, — къелутэу Казбек. — Нэбгырэ 40 фэдиз аш къекуалэ. Культурэм и Уни гъэцкэлжынхэр щаухыгъэу ибэнэкло зали иоф ышлэнэу ригъэжьгэ. Самбэмкэ, дзюдомки зыщыыгъэсэнэу къекуалээр нэбгырэ 200 фэдиз. Штангэмкэ секциеми иоф ышлэнэу гъерекло ригъэжьгэхъигъ.

Ар зычэтийр

еджэпэлжъыр ары, дэгъу дэдэу мэрым аригъэгъэцэкэлжъигъ, спортсменым зэкэ ишы-къэгъэн ыльэкъыштыр хэт. Бойцовскэ клубэу «Лидер» зыфи-лорэм инвесторхэм иоф рагъашэ. Ахэр зэкэ муниципаль-нэ программэ 17-мэ ыкы ве-домственне программхэм кызызэрэдальтытэу гъэцэлгэхъэх.

Ильэс зэкэлэлькохэм сомэ миллион 214-рэ ахэм апэу-хъагъ. — Гъэрекло къалэм ипсэули 3-мэ, — ипсальэ кылгэгэшэ Казбек, — спорт иофхъабзэу ашызэхэтгэхъэр 80-м ехъу. Ахэм ашыщих «Молодежь Адыгэи против наркотиков», Адыгэ Республика имэфэкло, Текноныгъэр кызызьдахыгъэм, тикъалэ ыныбжъ ильэс 47-рэ зэрэхъугъэм афэгъэхыгъэ зэ-

нэкъокъухэр. Метрэ 1200-рэ къэчыгъэнхэм кроссым къэлэцыкыу 500 хэлэжъагъ. Тикъалэ инароднэ депутатхэм я Совет ишүхъафтын къыдэхыгъэ-ным фэгъэхыгъэ зэнэкъокъум дзюдоисти 130-рэ къеколэгъагъ.

— Лъэцэр зэшыпхъухэм шахматхэмкэ тикъалэ ыцэ чыжэу зэрагъэурэр лъэшэу тигуалэ. Дунэе ыкы урысые зэнэкъокъухэм апэрэ чыпэхэр къащыдээхъяхэрэти тилэх, — ело тигушигъэтуу. — Цыкыу Рэмэзанэ самбэмкэ Румынием ятлонэрэ чыпээр къыщыдихыгъ. Урысые ичемпион хъугъэ. Лъэцэр Джулъетти шахматхэмкэ дунэе зэнэкъокъухэм ахэлжъагъ, хагъэунэфыкырэ чыпли къылжэхъигъ. Бэгъ Суандэ ЮФО-м самбэмкэ ятлонэрэ чыпээр къыщыдихыгъ.

Нэфынэр къязытыхэрэр

Хъурэе Адамэ зипэшэ Тэ-уцожэлектросетьхэм къагъэгъунэ Адыгэкъали районри. Гъобэкъуае къыщегъэжьагъэу Лъеустэнхъаблэ нэс щыпсэу-хэрэр электроэнергием щызымыгъакъэхэрэр а колективыр ары. Нэбгырэ мин 36-рэ фэдиз а шольтырим ис, абонент мини 10-мэ нэфынэр араты.

— Тиколлектив цыкло — нэбгырэ 50 тэхху, — ело Хъурэе Адамэ. — Электрик сэнэхъатым щынагъоу хэлтир къызыгурьохэрэ, иофым халалэу чэчи мафи фэлэжьэрэ закъэх. Зигугуу къэтшырэ РЭС-у Хъурэе Адамэ зипашэм иконторэ Адыгэкъала дэт. Аш икъутамэу Пэнэжъыкъуае щылэм фэгъэзагъэр Гъукъалэл Якъуб. Ар оптышхо зиэ специалист, зисэнхъят шу зыльэгъурэ электрик. Анахь шхъаэрэ зэрэмшьхъаэр, ныбжыкъэхэм апэ итэу, ахэр зыльщэхэзэ иоф зэришэрэр ары.

Хъурэе Адами узщыгугын, узщыгушкууын фэе ныбжыкъэхэм ашыщ. Шырыт, гупшысэхэльэу мэгүшүйэ. Къэлэ гъэсагъ. Новочеркассэ институтыр къуухыгъ. Апэ инженер къызэрыкло иофшынэр ригъэжьагъ, ильэс заулэ тешлагъэу РЭС-м иинженер шхъаэрэ ашыгъ. Джы Тэуцожь РЭС-м итхамат. Зипэшэ коллективыр дахэу зэрэшэ, ипшээрльхэр щытхуу хэльэу ёгъэцакъэ. Джары Адамэ Адыгэ Республика и Къэралыгъю Совет — Хасэм иде-путатэу зыкъыхадыгъээр. Урысые Федерацием и Федеральнэ Зэлүкэ Федерациемкэ и Совет иныбжыкъэ законодательхэм я Палатэ хэт.

Хъураэр зипэшэ РЭС-м под-станцииши пчагъэу Адыгэ-къалэрэ Тэуцожь районимрэ япсэуплэхэм адэтхэр къеэгъэгүнэх. Зэпстэумки электроэнергиер зэрэйкло гучычэу ахэм ашызэбгырышгээ километ-рэ 760-рэ икъыхъагъ. А зэпстэумэ сыхъатым фэдэу иоф ага-гэшэнхэм пылхыхээ. Адыгэкъалэ инвесторхэр къэкёнхэу зыкъыфэмыештыгъэхэрэ электроэнергиер икъоу зэ-римыагъэр ары. Джы а Ѣыкла-гъэр дэгъэзэжьыгъэ хъугъэ. Бэмышшэу къалэм пэблагъэу подстанциие анахь къочэшхохэм афэдэу «Адыгейская» зыфиорэр щагъэпсигъ. Сомэ миллион 465-рэ аш тэфагъ.

Къалэм итемыр лъэнхыкъокэ Ѣылэу унагъохэм подстанциие афагъэуцагъэхэр жы хуу-гэхэу, электроэнергиер икъоу къацэлэмыхъэу цыфхэр тхъа-усыхэштыгъэх. Хъурэе Адамэ иофышэхэм а Ѣыклагъэри да-гъэзжыгъигъ. Ахэм жы хуу-гэхэу чилометрэ 15, трансформаторыгъэу тэрээзу иоф зымышэжьыщтыгъэхэр зэблаху-гъэх. Джаш фэдэ иофшэнхэр щагъэцакъягъэх Тэуцожь районми.

НЭХЭР Рэмэзан.

ПЭНЭШЬУ Хъазрэт

Үсэхэр

Хэти
ащыгъупшагъэп

Шэжжым идэлкь
Сэ сыкэлъырыт...
Хэкъодагъэхэм
ацэ о къэлъыт.

Пчагъемкэ
Пэнэшухэр
Апэр чыпл,
Ау зэкэ, хэти
Сятэм сэ ычыл.

Зы лэкъуацэм
Зы лэкъуацэр үүж,
Опсаужи, сикъудаж,
Сыдэу улш.

Сэшшигъо пэтми,
Къыхэхягъ гушуагъо:
Дэсыгъ тэ тичилэ
Цыган унагъо.

Гъукъен-пхъэшшэнимкэ
лаэу Мустафэ
Мыш зэрэдэсигъэр
Джы хэтки нафа.

Къуиту илагъ: зыр — Ди-
дыхъу,
Адрэр — Даут,
Хэтих Гитлер
Фэзыхъырэм капут.

Текъонигъэм пае
Алсэ атыгъ...
«Цыган» тетхагъ,
Лъэкъуацэр — хэмэтыгъ.

Мустафэ икъэбар
Сэ зээгъешшагъэ:
Къуаджэу
Гъобзкуай
Шукъэ зыщашагъэр.

Аш лым ылъекъуацэ
Къыщынэфагъ:
«Бородинов...» —
Тхъаматэм къысиуагъ.

Шэжжым идэлкь
Сэ сыкэлъырыт:
Цыган зэшилтур
Тетхагъэм хэшүульт.

Дзэклолищ

Зэкъошныгъэу лым рила-
гъэр —
Текъонигъэм ибыракъ.
«Шукувэзкъэмийкъ!» — къэ-
джагъэр
Талэ итыгъэм ымакъ.

Сталинград үүж зэкъэко
Зымышырэр тэ Дээ Плыжъ.
Икъунрэ тэ тихыгъэ шхъакъко,
Джы — тигушуу тывзэлтижъ.

Осы, ощхи, шыблэ, пчыкъ —
Тэ ташхъагъ щыэлпымыу.
Пызыутэр пыим ыкъэ
Ти «Катюшэмэ» ябыу.

Заом псаоу къыкъижыгъэу
Синэлас сэ дзэклолищ.
Сэкъатныгъэ хэзыхыгъэу,
Сятэшэу Нуухъэ ащыщ.

Нэбгыртумэ къесугъэу ацэ,
Адрилтур щысымынэн.
Хъущтигъэх фашистхэр мацэ,
Ау цэлужыр къафэнэн.

Ныбджехъу заом щылфэху-
гъэр
Бгъотыгъэ о лъыкъэ къош.

Шылхум щыщ о къыбдэхъуагъэр,
Гупсэнэгъэм анахъ лъэш.

Нэпшээкъуймэ я Сахьидэ
Сяташым игъунэгъугъ.
Зылтигъэ хэкум щалытэу,
Цуамыкъор къыфэдэгъугъ.

Афауагъ зэнубдэхъуацэм
Сыдрэ къини зэшшуахын,
Уалэ итхэр плэхувхъицэм
Текъонигъэ къыдэпхын!

Си Лел

Сянэкъэ сянэжъир
Тапэ итэу
Тэ, къэлэцыкъу
Купыр, тэзэхэтэу
Тэкли, тэкли,
Гъогум хэтэгъэкъы...
Зыфэмыщиэу,
Гъи къытхэкъы.
Гъучл-бетон шышлоур
Зыдэштигъим,
Щетэгъажъэ
Щашлэрэр мэштигъим.
Мэклэ-макъеу зэкъэ
Тхъэм ельэлуу,
Гъырэр — мэгъы,
Щэлурэр — мэшэлуу.
Сянэжъ къурланым
Къеджэ фэласэу,
Тыкъэдэлукъы тэ,
Іэсэ-ласэу
Зы усэ сатыр
Къызвериуахэу,
Тэ къэтэло,
Зэклэми зэхахэу:
«Си Алахъ, джэнэтыр
Лелэ къет
Си Алахъ, о Лелэ
Къет джэнэт...”

* * *

Си Лел — сянэшэу Мэшлэ-
къо Лел, тракторым къефэхи,
игъонэмысэу игъашэ ыухыгъ.
Зэрэкъуаджэу ыгъяягъ. Иль-
хан зэлэгүүгэ купыр ылпилэу
къитехыгъ. Бэнакъэрэ есыкъэрэ
аригъешшагъ. Гъыбзэу фатхыгъэр
фэсаугъэт.

Къызэфэко-
зэфэкоожъ

Тыгуу мылоу, тывзэлтижъэу
Пчыхъэ реным тэ тыщыс,
Тигъунэгъумэ хъакъакъло
Тафэмыйкомэ, тымыс.

Пчъэр үүхиншь, тэ сэламыр
Къегъэжъаплэкъэ хэтхын.
Джащ лыпытэу пцэжъяямэр,
Табэм щыжъэу зэлэхъын.

Къыгъешшагъэм пцэжъяяшэу
Къыхыгъ Емыж Хъазрэтал.
Пагор къыхигъешшынныр —
Іэклэльгъэ къалэм амал.

Джае, лэнд, тхыкъец, хъа-
лабгъор,
Яхэгъахъор дышшэ пагу.
Зыими щыкъэрэп унагъор,
Униту щэхъу тамызыфагу.

Пэго гъугъи, гъэфэлагъи
Сыдигъуя ябъотылэн.
Лубгъушхуу, куоу ялагъи
Лэпсы стыр къылфыракъэн.

Бзыу къуае щэхъу имылэу
Хъазрэталэ фагъэлгъу.
Бзыу къуаий щымыкъэнэу,
Щысхэр тхъэм тыфельэлгъу.

Пу хэль alo, пэ зыхэлтым,
Сэ а хабзэр сшотэрэз.
Тиалтмэкъ пцэжъьеу дэлтым
Ибагъэ — ly шылкъэм нэс.

Сэмэркъэр тшэу, тычэфэу —
Реклокъыгъ тэ тимэфэки.
Тыгъэнэфэу, удгъеунэфэу
Нахыбэрэ къыхэрэкъ.

Цыфым ыц

Пкэнчъэу цэ аусэу
Сикъошмэ яхабзэп.
Плонэп цыы аусэу,
Агухэр зэфэкъабзэп.

Къашырэ гущылэр
Епхыгъ тильхэванэ:
Цыфыр зыфыщиэлэр,
Сыда имэхъанэр...

Ыцээм фэдэр ышхъэу
Къыхын фае цыфым.
Армэоу мифышхъэу,
Къэгушлоу иофым.

Зэошхор кло зэхъум,
Къытфэхъуугъ зы шао.
Ыцэ тызыльхъум,
Къытхэхъагъэп дао.

Дзэгъашт! — зэдаштагъэу
Унагъом игуалэу
Хэкур амьштагъэу,
Джэгу и Мыекъуалэ.

Ныбджехъу, зы Дзэгъаштэп
Мэфэкъышхом пае,
Зымышахэу къаштэ,
Ыцэ къетлон фаер.

Икъу фэдизэу пчыагъэр
Джыри къальтагъэп...
Лыгъэу зэрахъагъэр
Дзэпшым щыгъупшагъэп.

Псэпашиэу
Коощбай

Цурмыт Коощбае
Ипсэпэшшагъэ,
Тыгу имыкъижъэу,
Зилыр бэшлэгъэ.

Ыкъоу игупсэ
Хэкъодагъ заом...
«О мардж!...» — къызалом, —
Фэшшагъэп шыаом.

Ежэ ээрэфаеу,
Зэрэшлонгъоу,
Къело Коощбае,
Дзэм къонир игъюу.

Икуахъо зэблехуу
Пчыпиджынкъэ.
Сшошл мэхъу —
Фашист іэкъэмийкъынкъэ,

Ау зэралуагъэу,
Къыхъагъэ заор.
Штэн ымышшагъэу,
Хэкъодагъ шаор.

Чылэ къалэхэм
Афэшшу Коощбае,
Ымышшэн щылэп
Ахэм апае.

Къоу щымылэжъим
Ахъщэ къыкъэко.
Зыхэлткэ шэжъим, —
Игъашэ клакоп.

Ылкъэ хэмийльэу,
Тэш пае ренэу
Кином тыригъэллэу, —
Фэхъугъ шэнэу...

Орэд къэзыйорэ
хэгъэгу

Къисэупкъыш къамыл гъугъэр,
Къыдэсэштэ сэ сичан.
Лупэшшиэн къысфэхъуугъэр
Зыфэдэр къышууэлэстхъан.

Аш итеплэ арэу шагъоп,
Ау гущэфэу зы клоцлыр.
Зэ уепшэн — пфэонэп тхъа-
тьол.

Тло уепшэн — пшэнэп
гээтиль.

Узыфаэр о кибгъэкъэу,
Ныбжырэу пфэхъун ныб-
джехъу.

Макъэр къыхэу, макъэр къэкъу,
Уйгээшшэрэп, гъусэ дэгъу.

Лупэшшиэн бэрэ тулэу
Мафи, пчыхын къыхэкъыгъ,
Аш пленки пшэнэп, лупэу
Зызакуу къытхэмийкъыгъ.

Къыздэлукъирэр тигъээгъу
Тиорэд тэ къыцэлкын.
Орэд зылорэ хэзэгъоу
Дунаим тигъхырыкъын.

Хэгъэгу юфыгъ

Хъэцэцэ шыаоу
Пшышэукаан,
Къоджэ тарихъим
О ухэхъан.

Ар къэблэжъыгъ о,
Ар о пфэшшуаш,
Заом щылэрэу,
Тикъэлэ пхъаш.

Укъытэлхэшхо
Зилэу, тишшуа.
О сидрэ юфыги
Ялорэп хъаа!..

Зэклэми уашэу
Чылэм удэс:
Бэхэр къылтефэу
Умэзэпэс.

Къэтыку мэзым
Чы-пчэгъур хиз.
Зэо ужым —
Нелегкая жизнь.

Бэ ящыкъагъэр:
Унэ, къакъыр
Псэпэшшагъэр —
Ренэу хъазыр.

Ныбджехъу, а юфыр —
Хэгъэгу юфыгъ.
Ухэукаан, юфыгъ пшошымэ
Пашэхэм чылэр

Афэрэзагъ.
Шытхуур зидахъыр —
Совет хэбзагъ!

Байрон,
сызыкъэгъахъ...

Джордж Байрон, къеуцу
Сызыкъэгъахъ...
Къыщанаагъэмэ
Сахэмийхъахъ.

Есынэмкъэ
Сыонэхъокъун,
Нэмийкъэмкъэ
Сылфиримыкъун...

Джордж Байрон, сыольэу
— Зыши:
Тызэргүүгүүн
Іаджи щыл,
Дунаир о

Уильэхъаным фэд:
Ишыкъагъ
Зыгъэжжырэ орэд.

Москва хъункъакъом
Икъеуцуп!... —
Зыгуагъэр, Байрон,
Iушэу о плүп.
«Мыхъурэр зэкэ —
Москва илажь...» —
Зылохэрэмэ
Къахыщыр лажь.

Гъунэ зимишэм
Ыцэ къеплуагъ:
Революциер
Къыкъэлъыкъуагъ.
Къэхъун фаер —
Тхъэми римыкъын.

Усэм ылорэр —
Ренэу къикъын.
Джащкэ ори, сэри,
Джордж, тыйай.
Узэшшымыкъу,
Реклокъ, дунай!

Дунэе джэгу

Къашью, уджы,
Гаванэ шыау,
— Уицыкъагъ
— Адыгэ пхъэлкычау.

Кубэ иклалэр,
О уимызакъу:
Адыгэм фэдэу,
Къэшьорэ лакъу.

Зэкъош тызышырэр —
Тигуетыныгъ:
Зэрэдунаеу
Къыткырылпэлъигъ.

Тэ тлыхэхэр плъижъых,
Шхъантэ тхэмэйт.
Къашъор пшуахынэу
Зыкъи къэмэйт.
Юфым ишыкъагъ
— Дунэе джэгу.

ИСКУССТВЭМРЭ ЩЫПЭНЫГҮЭМРЭ

Орэдыр Игъус

Адыгэ къэралыгъо университетым искуствэхэмкіэ и Институт щеджэр Цышэ Зарыет хэгъэгум иухуума-кло и Мафэ фэгъэхыгъэу гущылэгъу тыфхъугъ. Творческэ ЙофшапІэу «Ошъадэм» иорэдьоу зэрэштыр къыдэлтыти, лъэпкъ шэжьым ехыллэгъэ упчэхери къэтэтигъэх.

— Пчыхъээхахъэхэм, шэжь концертхэм зафсэгъэхъазыры, — къеяутэ Цышэ Зарыет. — Искуствэв сшоғъэшэгъон. Адыгэ къэралыгъо университетым щызэхашгээ «АРТ-РИТОН-м» оред къыщысэло. «Прометей иаужыре шүхъафтын» зыфиорэ театральэ къэгъэльэгъоным Прометей янау Фемидэ ироль къыщысэши.

— Къэгъэльэгъоныр Рос-тov-na-Дону щыклошт. Мыеекуапэ нахынпэкээ сыщепльыгъ.

— Оша, жы мыхъурэ къэшыгъохэм ар ащищэу сэлтьите. Уишэнэгъэ хэбгъахъо, искуствэв нахыншоу зыщыгъэгъуазэ пшоигъомэ, аш фэдэ йофшагъэхэм уяпплын, уахлэжъэн фаеу къысщэхъ.

— Зарыет, Адыгэ Республиком искуствэхэмкіэ иколледж «5»-кІэ» къэуухыгъ, университетым дэгъу дэдэу ущеджэ. Уахъэр пфекъу?

Цышэ Зарыет мэшхы, джэуапыр къытыхъынным дэмыгулэу

слытагъэ. Пшъашьэр гупшисэм хэтэу нэшлукэ къысэгльыгъ. — Сэнхъатэу къыхэсхыгъэр схъожынэу сифаеп. Къиньгъохэм сащыннэрэп. Сэ кэлэегэджэ дэгъухэм салуклагъ. Искуствэхэмкіэ колледжым илашэу Хъэпэе Замирэ сифэрэз. Адыгэ Республиком инародн артисткэу Нэхэе Тэмэр сиклэлэгъадж. Ар сшыгхум, сянем фэдэу слытээз, сишэнэгъэ хэсэгъахъо. Уахъэр пфимыкүумэ хэта бгээмсэштэир? Ор-орэу узэупчыжыныр, зыргъэмсэныр сэ нахь къыхэсэхъ.

— Фестиваль-зэнэкъокьюхэм, концертхэм бэрэ та-щыклошт. Польшэм, Молдавиом, нэмикхэм уащылагъ. Зэгъэпшэнхэр ошыха?

— Йофым дэгъоу зыщыгъэгъозэным фэш эзгэпшэнхэр пшынхэ фаеу сиклэлэгъаджэхэм, ся-нэ-сятэхэм къысало. Пльэгъурэр, зэхэхпхырэр зэфэхысыжынхэм имэхъанэ сэгъэлъаплэ. Польшэм тащылэу А. Шэуджэнэр пшынхэм къеозэ адигэ оредхэр къэс-луагъехъ. Сшоғъешэгъоногъэр тиадыгабзэклэ дгэжъынчхэрэ

орэдхэм цыфхэр къядэунхэу нахь зэрэфэяяхъэр ары. Лъэпкъ искуствэв итариихъ, изэхъокынгъэхэр зэрагъапшэх. Уильэпкъ о уорэдкіэ «зэхябгъэхынэр» насыгъэу сэлтьите.

— Фестивалэу Польшэм щыклоагъэм икІэрыкІэу шурагъэблэгъагъ.

— Ары. «Ошъадэм» ихудожественнэ пащэу Едыдж Викторие иоффшагъэ осэ ин къыщышафшыгъ, адигэ биракъыр Дунэе фестивалым щыргъэбээтагъ.

— Оредэу нахынбэрэ къаплохэрэ гээзетеджэхэр ашытэгъэгъэгъузэба.

— «Адыгэ пшын», «Шульэгъу оред», «Мэкъуаомэ яорэд», нэмикхэри лъэшэу сибуу рехыхъ.

— Макъэм, гупшисэу уилэм атэлтигъэгъэ оредхэр нахынбэрэ къаплохэрэ пшынгъоу къебархэр зэхэсэхъ.

— Сибай оредыкіхъэр къэс-лонхэу. Оредым сэр-сэрэу зыхэслэгъожы сшоигъоу уахътэ къисэкъу.

— Адыгэ шуашэр пшы-

гъэу музейм тышызэдэгущылээ, уиахылхэм укъашэжьыгъагъэ.

— Аш фэдэ мафэхэри къысэ-күгъэх. Адыгэ шуашэр сшодах, сырэгушо. Адыгэ шуашэм, адигэ биракъым, Адыгэ Республиком ямафхэм, нэмикл шэжь концертхэм сигуалэу сахэлажээ.

— Шульэгъу оредхэр уикласэх.

— Тэрэс. Сикласэх, ау лъэпкъеу укъызыхэкыгъэм иорэдхэр іэкылб пшынхэр къезгъекурэп. Щынэгъэм иорэдхэр тэ къетымыхъэм, хэта цыфхэм алтынгъэлэсштхэр?!?

— Къуаджэм ушыш, къалэм ушанцугъ...

— Нуурб, аш шъхъафуу тэгүүгүйэлэш. Адыгабзэр тэр-тэрэу тымыгъэльялпээ, хэта тыйбээ ригүүгъиэштэир?! Сэ Улапэ сицыщ, сянэ-сятэхэр адигэх. Сибаафш, сиадыгабзэклэ сэгүүгүйэ. Адыгэ Хасэр къэшакло фэхъузэ, мэфэкл гъашэгъонхэр ти-лэхэ хъугъэ. Тэ, ныбжыкхэм, аш фэдэ мэфэклэхэм чанэу тахэлжъэн фае. Патриотическэ пүнүнгъэм ехыллэгъэ оредхэр нахынбэрэ тфаусынхэу тикомпозиторхэм сяльэу.

— Хэгъэгум иухуумакло и Мафэ къэблэгъагъ. Сыда тигъээзетеджэхэм къялан пшынгъор?

— Уихээгэу, уичыгуу уафэлэхъэнэр, оред къафэлёнэ си-дым ымыуаса?! Ягүхэлышуухэр къадэхуунхэу, мамырэу псеунхэу зэкэми сафэлъало.

— Ори уигүхэлхэр къыб-дэхъунхэу пфэтэло.

— Тхуаугэлэпсэу.

Сурэтим итыр: Цышэ Зарыет.

Зэхэзыщагъэр
ыкИ къыдэзыгъэ-
гъэкырэр:

Адыгэ Республи-
кэм лъэпкъ
ЙофхэмкІэ, Іэкылб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкэгъу-
хэм адирялээ зэпхы-
нагъэхэмкІэ ыкИ
къе-бар
жъугъэм иамал-
хэмкІэ и Комитет
Адрессыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшылэр:

385000,
кь. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхъаїэм
игуадзэ:
52-49-44,
пшьэдэкыжъ
зыхъырэ
секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушихъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын ЙофхэмкІэ,
телерадиокъетын-
хэмкІэ ыкИ зэлъы-
ІэсикІэ амалхэмкІэ
и Министрствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпІэ гъэлоры-
шапІ, зераушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъатырэр

ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкіэмкІи

пчыагъэр

4152

Индексхэр

52161

52162

Зак. 350

Хэутыным
уздыкіэтхэнэу ўйт
уахътэр

Сыхъатыр 18.00
Зыщаушихъаты
уахътэр

Сыхъатыр 18.00

Редактор
шъхъаїэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шъхъаїэм
игуадзэр

Мэшліэкъо С. А.

Пшьэдэкыжъ
зыхъырэ
секретары

Хъурмэ
Х. Х.

УШУ-САНЬДА

«Жъуагъохэм» язэлукІэгъу

«Москва ушумкІэ ижъуагъохэр» зыфиорэ Дунэе зэ-
лукІэгъур гъашэгъонэу къуагъ. Къэралыгъо 21-мэ
ялыклохэр ушу-саньдамкІэ зэнэкъокьюгъэх. Китай,
Францием, Казахстан, Урысыем, нэмикхэм къары-
кыгъэхэр Москва щызэлукІагъэх.

Адыгэ Республикэм испорт рэ Кристина Морозовар кило-
деждаплэу N 2-м зыщызыгъэс-

рэм янэкъокьюгъ. Еджаплэм ила-
шэу, Урысыемэ Адыгэимэр яз-
служеннэ тренерэу Хъот Юнысэ
тренерэу Нэмийтээко Аскэрэ
тызэрэшагъэгъозагъэу, Кристина
Морозовам илэпэлэсэнэгъэ хегъа-
хъ. Адыгэ къэралыгъо университе-
тим и МГГТК щеджэ.

Урысыем икъалэу Липецкэ
щыщ спортсменкэм К. Морозов-
вар текүли, алэрэ чыплэм икъы-
дэхъин фэгъэхыгъэ зэлукІэгъум

хэлэжъагъ. Францием къикыгъэ
Д. Стамболи Европэм идышэ
медаль къыдихыгъ, дунаим изэн-
нэкъокью ящэнэрэ чыплэр къы-
щыфагъэшьошагъ. ЗэлукІэгъур за-
ублэм, К. Морозовар нахь псын-
кэлээнэ, бэнаплэм щызеклоштыгъ, хэ-
кылэхэм алтынхэштэигъ. Клэхым
зыщыфэклошт уахътэм Д. Стам-
боли нахь пхашэу ыпэлэ къильгъу-
гъ, теклоныгъэр къыдихыгъ.

Кристина Морозовам ятлонэрэ
чыплэр къыфагъэшьошагъ. Еджэ-
нээрэ спортышхомрэ зэгъусэ-
хэу пшашъэм зэнэкъохуухэм за-
фөгъэхъазыр.

БАСКЕТБОЛ

Такъикъи 10 къызэнэм...

ТелефонкІэ къатыгъ. «Уфимец» Уфа — «Динамо-
МГТУ» Мыеекуапэ — 61:73 (15:13, 12:17, 20:15, 14:28).
Мэзаем и 20-м къалэу Уфа щызэлукІагъэх.
«Динамо-МГТУ-м» щешлэгъэху хъагъэм Иэгуаор на-
хыбэрэ изыдзагъэхэр: Чураев — 10, Гапошин — 12,
Хмар — 9, Дуду — 8, Еремин — 18.

Адыгэ Республикэм изаслу-
женнэ тренерэу Андрей Синель-
никовым къытиуагъ ешэгъур
аухынмкІэ такъикъи 10 къызэн-
эм «Уфимцэм» гүгъэр зэрэчин-
мэнэгъагъэр. Бысымхэр тапэ

итыгъэх, Адыгэим испортсменхэм
очкоу 3 дэзгъохэри нахыбэрэ
агъэфдэхэзэ, хурдланэм ычэ-
гы дэгъоу щешлэгъэхъ. Зэл-
укІэгъум ия 4-рэ пычыгъю «Дина-
мо-МГТУ-м» иалэрэ зэлукІэ-
гъуиту Мыеекуапэ щыклошт.

Нээлүбгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурубий.

